Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 3. oktober 2017 i sag nr. BS 19C-5748/2016:

og

mod
Finansiel Stabilitet
Sankt Annæ Plads 13, 2. tv.
1250 København K

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag, der er anlagt den 23. september 2016, vedrører spørgsmålet om et pengeinstitut eventuelle erstatningsansvar for rådgivning ydet i forbindelse med og s investering i Bankinvest Højrentelande obligationer den 9. august 2007. Rådgivningen blev ydet af Roskilde Bank, hvis aktiviteter i august 2009 blev overtaget af Finansiel Stabilitet.

Spørgsmålet om, hvorvidt et eventuelt erstatningsansvar er forældet, er udskilt til særskilt behandling. Denne dom omhandler alene forældelsesspørgsmålet.

og har nedlagt påstand om, at sagen fremmes til realitetsbehandling.

Finansiel Stabilitet har nedlagt påstand om frifindelse.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Oplysningerne i sagen

Produktet Aktiv Boliginvest var et investeringskoncept udbudt af Roskilde Bank, hvor investor optog lån i sin faste ejendom og investerede provenuet i investeringsforeningen Bankinvest Højrentelande obligationer.

Den 14. oktober 2009 afsagde Pengeinstitutankenævnet kendelser i fire sager vedrørende Roskilde Banks rådgivning i forbindelse med salg af Aktiv Boli-

ginvest. Nævnet fandt, at Roskilde Bank havde handlet erstatningspådragende i sin rådgivning og skulle betale erstatning til investorerne. Den 4. november 2009 udsendte Roskilde Bank en pressemeddelelse om afgørelserne, hvori banken orienterede om kendelserne og opfordrede tidligere kunder i banken, som mente at have et lignende krav, til at rette henvendelse til bankens klageansvarlige.

Den 20. maj 2014 indgav og klage til Pengeinstitutankenævnet. Ankenævnet traf den 12. januar 2016 afgørelse om, at nævnet ikke kunne behandle klagen med henvisning til, at en realitetsbehandling ville forudsætte en bevisførelse, som ikke kunne ske for nævnet.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af og revisor

har forklaret blandt andet, at hun er 69 år gammel, og at hun har været sekretær i i 15 år. Hun og ægtefællen bor stadig i ejendommen, . De havde ikke før 2007 foretaget en lignende investering. Før det havde hun kun en pensionsopsparing, hvor banken tog sig af investeringerne. Hun havde intet med det at gøre. De var kunder i Roskilde Bank på daværende tidspunkt.

Forevist bilag C, investeringsaftale af 10. november 2005, har forklaret, at hun mener, at aftalen blev lavet i forbindelse med, at parret købte Roskilde Bank aktier. Hun har underskrevet aftalen. Det er også hende, der har sat krydserne på investeringsprofilen fra den 17. august 2005, jf. side 2. Hvor hun var i tvivl om, hvor hun skulle sætte sit kryds, sagde bankrådgiveren, hvor hun skulle sætte det. Hun tror egentlig ikke, at hun forstod betydningen af sine krydser. Hun havde ikke nogen tidligere erfaring med at investere i værdipapirer. Hvis hun har svaret "ja" til det, er det en fejl.

Hun anede intet om BankInvest Højrentelande obligationer før 2007. Hun og ægtefællen fik produktet præsenteret, da de var inde og tale med Roskilde Bank i anden anledning. Hun husker ikke hvilken. I den forbindelse kom deres bankrådgiver med en forespørgsel, om de var interesseret i at tjene nogle penge, for så ville han sende dem et tilbud. Bankrådgiveren lagde nogle papirer foran dem. De fik efterfølgende tilsendt et tilbud. Det var mest det positive, som bankrådgiveren fortalte om produktet. Han fortalte om, hvor godt det var gået i de forudgående 10 år. Senere kom bankens ejendomsmægler hjem til dem for at vurdere deres hun. Han vurderede huset "til op over skorstenen". De kunne låne op til 80 % af vurderingen til at investere for. De havde ingen frie midler. De blev interesseret i at foretage investeringen. Hun havde dog store betænkeligheder. De fik ikke at vide, at der var noget, som de løbende skulle være opmærksomme på.

Forevist bilag E, investeringsprofil fra 8. november 2007, har forklaret, at hun kan huske, at investeringsprofilen blev lavet under et møde hos deres daværende bankrådgiver . Det gik meget hurtigt med at få den udfyldt, og der, hvor hun var i tvivl, hjalp hende. Hun kan ikke huske, om de fik bilagene til investeringsprofilen udleveret. Investeringsprofilen blev først lavet efter købet, og derfor var den ikke så interessant. Hun fatter ikke, at der står "8" ved risikovillighed, for hun er normalt meget forsigtig.

De skulle skifte bank, fordi Roskilde Bank gik konkurs. De havde meget svært ved at finde en bank, der ville overtage dem på grund af deres store gæld. Hendes mand løb alle bankerne på dørene. Roskilde Bank havde en kontaktperson, som skulle samle de kunder op, som skulle skifte bank. Hun husker ikke præcist, hvornår de skiftede til Spar Lolland.

Salget og genkøbet af obligationer i BankInvest Højrentelande i 2009 skyldtes udelukkende, at deres bankrådgiver i Spar Lolland sagde, at det var en fordel at sælge på det tidspunkt, fordi de så kunne trække tabet fra på selvangivelsen. De tog ikke selv initiativet til disse handler. Bankrådgiveren anbefalede det. De kunne godt se, at kursen raslede ned. Bankrådgiveren i Spar Lolland nævnte intet om, at tabet kunne skyldes, at de havde fået dårlig rådgivning i Roskilde Bank. Faktisk mistænkte hun på det tidspunkt Roskilde Bank for at have ydet dem dårlig rådgivning, for hun kunne godt se, at det ikke var nogen smart investering.

Hun kan ikke mindes at have set pressemeddelelsen i november 2009. Hun læste også aviser dengang. De håbede bare, at det ville gå den anden vej med investeringen på et tidspunkt. De håbede, at kursen ville gå op igen, og derfor valgte de at beholde papirerne.

Hun mener bestemt ikke, at hun havde kendskab til BankInvest Højrentelande obligationer før 2007.

Foreholdt, at parret i november 2005 skulle have købt tilsvarende værdipapirer, har forklaret, at parret havde købt aktier for 110.000 kr. i Roskilde Bank. Det må være den investering, der er tale om. Hun husker ikke, at de skulle have investeret i BankInvest Højrentelande obligationer.

Forevist bilag C, investeringsaftale af 10. november 2005, har forklaret, at hun ikke husker, at obligationer i BankInvest Højrentelande var på tale allerede dengang.

Påny forevist bilag E, har forklaret, at hun ikke har rettet henvendelse til banken efterfølgende for at korrigere oplysningerne i investeringsprofilen.

Hun tror, at det var, da Roskilde Bank krakkede i 2008, at hun første gang blev opmærksom på, at kursen faldt,.

Baggrunden for hendes mails af 7. og 11. maj 2009 til Roskilde Bank, sagens bilag 2, var, at Roskilde Bank gerne ville have, at de solgte obligationerne på dette tidspunkt, så tabet kunne blive konstateret, sådan at de kunne finde en bank, der med kendskab til tabet ville overtage dem. Hun vidste godt, at kursen på obligationerne var langt nede på dette tidspunkt.

De indleverede en klage til Pengeinstitutankenævnet den 20. maj 2014, fordi deres revisor . havde gjort dem opmærksom på muligheden for det. De så en annonce fra . i avisen og kontaktede ham. Det var i første omgang på grund af deres aktier i Roskilde Bank, at de kontaktede . Revisoren spurgte, om de havde andre værdipapirer, og det var revisoren, der foretog undersøgelserne vedrørende deres BankInvest Højrentelande obligationer. Det er rigtigt, at de i første omgang ikke oplyste revisoren om, at de havde solgt nogle af obligationerne i 2009. I slutningen af 2014 solgte de yderligere nogle obligationer i BankInvest Højrentelande i forbindelse med, at de skulle have et nyt lån i huset. De solgte ikke alle obligationerne i 2014. De håbede stadig, at kursen ville vende.

_____ ____ har forklaret blandt andet, at han er 70 år gammel, og at han er folkepensionist. Han arbejder som senior- og salgskonsulent i . på nedsat tid. Han har ikke foretaget lignende investeringer forud for 2007.

Forevist bilag C, investeringsaftale af 10. november 2005, har forklaret, at han overhovedet ikke husker denne aftale.

Forevist bilag 4, brev af 30. maj 2007 fra Roskilde Bank, har forklaret, at deres bankrådgiver , lovede dem guld og grønne skove. De skulle finansiere investeringen med et lån i huset. Det var minimalt, hvad bankrådgiveren oplyste om risikoen for tab. sagde, at der var en risiko for tab, men at den var minimal. Han har løbende har holdt øje med, hvordan det gik med investeringen, selvom bankrådgiveren ikke havde sagt noget om, at han skulle gøre det.

Forevist bilag E, investeringsprofil fra 8. november 2007, har forklaret, at han husker, da papiret blev udfyldt. satte krydserne, mens han gav svarerne. Han formoder, at han gennemlæste investeringsprofilen, inden han skrev under. Han husker ikke, om de fik en kopi af papiret, inden de skrev under, eller hvorfor underskriftsiden ser lidt anderledes ud end de andre sider.

De skiftede bank, fordi Roskilde Bank krakkede. Finansiel Stabilitet stod for at få de kunder i Roskilde Bank, som man ikke selv ønskede at overtage, over i en anden bank. Han rendte bankerne på dørene, men ingen ville tage dem. Sparekassen Sjælland krævede f.eks., at de skulle sælge alle deres vær-

dipapirer, hvis Sparekassen skulle overtage dem som kunder. Med den kurs, der var på BankInvest Højrentelande obligationer på det tidspunkt, sagde han nej til at sælge obligationerne, fordi tabet ville blive for stort. Spar Lolland derimod ville gerne overtage dem med obligationerne. Han fik en opringning fra Finansiel Stabilitet, som ville høre, om Spar Lolland havde indvilliget i at tage dem, hvilket han kunne bekræfte. Kursen på obligationerne i BankInvest Højrentelande var raslet ned lige efter finanskrisen. Han håbede, at det hele ville vende, og at kursen ville gå op igen. På daværende tidspunkt havde han ingen mistanke om, at de havde fået dårlig rådgivning i Roskilde Bank.

Salget og genkøbet af obligationer i BankInvest Højrentelande i oktober 2009 var af skattemæssige årsager. Deres bankrådgiver i Spar Lolland tog initiativet hertil. I den forbindelse nævnte bankrådgiveren i Spar Lolland intet om, at de havde fået dårlig rådgivning i Roskilde Bank. Han vidste godt, at de havde fået dårlig rådgivning i Roskilde Bank, da de var kommet over i Spar Lolland. De kontaktede ikke Roskilde Bank i den forbindelse. Han har ikke set pressemeddelelsen fra den 4. november 2009. De holdt Kristeligt Dagblad. Det var først, da de kom i kontakt med revisor , at det gik op for dem, at de havde modtaget dårlig rådgivning fra Roskilde Bank. Han mindes ikke præcist, hvornår de fik kontakt med revisoren, men det var forbindelse med, at revisoren annoncerede og tilbød rådgivning for tidligere kunder i Roskilde Bank. Der var i første omgang for få rådgivning angående deres Roskilde Banks aktier, at de kontaktede revisoren. Efter hans opfattelse har fra Roskilde Bank været forpligtet til at informere dem om Pengeinstitutankenævnets kendelser, men det skete ikke. De har intet hørt fra Roskilde Bank efter bankskiftet i sommeren 2009.

Efter at Roskilde Banks krakkede, holdt han på daglig basis øje med kurserne på obligationerne i BankInvest Højrentelande. Kursen var langt nede på dette tidspunkt. De blev først opmærksom på muligheden for at rejse erstatningskrav mod Roskilde Bank, efter de havde fået kontakt med revisor . Det er en fejl, hvis han har forklaret, at han allerede i 2009 fik mistanke om dårlig rådgivning. Deres nye bankrådgiver i Spar Lolland nævnte intet om, at de havde fået dårlig rådgivning, og det var først efter, at revisor havde gjort dem opmærksom på det, at de blev klar over det.

Revisor har forklaret blandt andet, at han har rådgivet og vedrørende deres Roskilde Bank aktier. Roskilde Bank aktierne var den primære grund til, at de kontaktede ham. Han har ikke været deres revisor. Han blev kontaktet af og i marts/april 2014. Det er ham, der har indsendt parrets klage til Pengeinstitutankenævnet den 20. maj 2014.

Han averterede med rådgivning til tidligere Roskilde Bank kunder, fordi han havde erfaret, at Forbrugerombudsmanden og Finansiel Stabilitet havde indgået et forlig, som blev offentliggjort i december 2013, af betydning for tidli-

gere kunder. og kontaktede ham på baggrund af en af hans annoncer. Som han plejer at gøre, når han får en ny henvendelse, fik han en fuldmagt fra og og gennemgik deres skattemapper og øvrige papirer. Han studsede over, at de havde obligationer i BankInvest Højrentelande. Det fremgik af deres skattemapper, og det fremgik også, at de ikke havde tidligere erfaringer med at investere i et tilsvarende produkt. Han konstaterede, at de i 2004 havde en aktieportefølje på 10.000-20.000 kr. Roskilde Bank aktier, men ikke andre værdipapirer på det tidspunkt. Han kunne se, at de havde købt for ca. 500.000 kr. obligationer i BankInvest Højrentelande i 2005 og for yderligere 2 mio. kr. i 2007. Det var påfaldende med så stor en investering i et enkelt værdipapir, og det er dét, der var baggrunden for klagen til Pengeinstitutankenævnet.

Klagen til Pengeinstitutankenævnet omfattede begge de store køb i 2005 og 2007. Han anser det for at være ansvarspådragende rådgivning fra bankens side, at man ikke havde spredt investeringerne mere, især når man tager og historik med hensyn til at investere i værdipapirer i betragtning. Han kendte ikke til pressemeddelelsen fra 2009. Det var først, da han gravede dybere i, hvad det var for et produkt, at han på nettet fandt flere afgørelser, hvor Finansiel Stabilitet var blevet kendt erstatningsansvarlig, herunder de omhandlede fire kendelser vedrørende BankInvest Højrentelande obligationer.

Det var ikke på baggrund af obligationerne i BankInvest Højrentelande, at og kontaktede ham. Det var udelukkende på grund af deres Roskilde Bank aktier. Da han fandt frem til de fire nævnsafgørelser, spurgte han, om de kendte til pressemeddelelsen, men det gjorde de ikke. De havde heller ingen mistanke om, at de havde modtaget mangelfuld rådgivning i Roskilde Bank.

Han er enig i, at der var et ikke-realiseret kurstab på obligationerne i BankInvest Højrentelande på ca. ½ mio. kr. i forbindelse med salget og genkøbet i oktober 2009. Når man skal vurdere, om der var et tab på investeringen på det tidspunkt, skal man holde sig for øje, at investeringen i Aktiv Boliginvest har to ben, dels realkreditlånet i boligen og dels obligationerne, som var statsobligationer med en høj pålydende rente i lande med en tvivlsom økonomi. Hvis man ser isoleret på, hvad tabet var i 2009, så var der et kurstab på ca. ½ mio. kr., men de to foregående år havde der været en renteindtægt på et tilsvarende beløb, sådan at der i virkeligheden i 2009 var et lille plus. Man er nødt til at se på investeringen som et hele. I 2008 og 2009 var der realiseret renteindtægter på henholdsvis godt 300.000 kr. og ca. 180.000 kr. Der kan ikke opgøres et endeligt tab, før de sidste obligationer er solgt. Dette skete i 2016.

Aktiv Boliginvest var et utroligt kompliceret produkt, som man aldrig burde have solgt til almindelige bankkunder. Produktet er komplekst, fordi man skal sammenholde udgifterne på realkreditlånet med afkastet på obligationer-

ne. Hvis man kun kigger på kursen på obligationerne, faldt denne til det halve fra 2007 til 2008. Kursen faldt på alle værdipapirer på det tidspunkt på grund af finanskrisen. Alene i C20-indexet faldt kursen med 20 % på et år. Derfor var der ikke i 2008 noget, som burde have fået alarmklokkerne til at ringe hos om dårlig rådgivning.

Han har set en købsnota fra 2005 på og køb af BankInvest Højrentelande obligationer, og obligationerne fremgik også af deres skattemapper fra 2005. Det er en fejl, hvis han ikke har oplyst til Pengeinstitutankenævnet, at og havde solgt og købt BankInvest Højrentelande obligationer i 2009, for han vidste det godt, da han indgav klagen. Alle hans beregninger på udbytter af obligationerne er foretaget på baggrund af den samlede beholdning af obligationer købt i henholdsvis 2005 og 2007. De købte obligationer i BankInvest Højrentelande af to omgange i 2005 og i 2007.

Parternes synspunkter

og har i påstandsdokument af 22. august 2017 anført følgende:

"...
ANBRINGENDER:

Det gøres gældende, at sagsøgernes krav ikke er forældet.

Til støtte herfor gøres det gældende, at forældelsen har været suspenderet frem til 2014, jfr. forældelseslovens § 3, stk. 2, og derfor ikke er forældet ved sagens anlæg.

Forældelseslovens § 3, stk. 2 lyder:

"Var fordringshaveren ubekendt med fordringen eller skyldneren, regnes forældelsesfristen i stk. 1 først fra den dag, da fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab hertil." (mine understregninger)

Suspensionsreglens indhold er, at forældelsesfristens begyndelsestidspunkt udskydes i forhold til det, der ellers ville være begyndelsestidspunktet, hvis man som fordringshaver manglede kendskab til de faktiske omstændigheder, der begrunder fordringen.

Hvornår fik sagsøgerne kendskab?

Det fastholdes, at sagsøgerne først ved mødet med deres rådgiver, revisor i april/maj 2014 fik oplyst, at den rådgivning de havde modtaget i 2007 var mangelfuld og ansvarspådragende. Dette vil blive dokumenteret ved partsforklaringer og vidneforklaring fra revisor

. Sagsøgerne har på intet tidspunkt forud for dette møde vidst, at rådgivningen om investeringen i 2007 havde været mangelfuld.

Burde sagsøgerne have fået kendskab på et tidligere tidspunkt?

Sagsøgte har gjort gældende, at sagsøgerne burde have fået kendskab til deres krav tidligere og har i denne forbindelse henvist til

1) sagsøgernes delvise salg af obligationer den 8. oktober 2009,
2) sagsøgernes årsoversigter ultimo 2008 samt
3) mediedækningen af Finansiel Stabilitets pressemeddelelse af 4. november 2009

Ad 1

Det forhold, at værdien af restbeholdningen, ved salget af 7.100 stk. obligationer den 8. oktober 2009, faldt til et niveau, som svarede til et ikke realiseret kurstab på 480.204,70 kr., medfører ikke, at sagsøgerne fik et tilstrækkeligt kendskab til bankens mangelfulde investeringsrådgivning. At der bliver geninvesteret i 6.950 stk. BankInvest højrenteland obligationer den 15. oktober 2009 vidner derimod om, at sagsøgerne ikke har vidst, at der var noget galt med den rådgivning, som de modtog i 2007.

Endvidere har sagsøgerne på intet tidspunkt selv forestået køb og salg af obligationer endsige været aktive og opfordret hertil. Det har alene været banken, der har taget initiativ til køb og salg og sagsøgerne er blevet informeret ved modtagelse af notaer herom, eksempelvis som det fremlagte bilag 5. Det bestrides således, at indholdet af notaen har givet sagsøgerne tilstrækkelig viden om et ikke realiseret kurstab, der skulle give dem anledning til at mistænke banken for mangelfuld rådgivning.

Ad 2

Det bestrides tillige, at det forhold at sagsøgerne modtog årsoversigt, hvoraf kursværdien for deres beholdning fremgik, er tilstrækkeligt til at sagsøgerne fik et tilstrækkeligt kendskab til bankens mangelfulde investeringsrådgivning.

Der har været tale om automatisk genererede oversigter for samtlige af sagsøgernes konti, gæld, renteudgifter og depoter. Der har ikke været tale om målrettet orientering om udviklingen i værdien af deres beholdning, hvorfor sagsøgerne - som ikke-sagkyndige på området - ikke har vidst, at der var noget specifik de skulle bemærke eller været opmærksomme på. Det bestrides således, at årsoversigter har udgjort det fornødne grundlag for at kende de omstændigheder, som kunne begrunde et muligt krav.

Både for så vidt angår sagsøgernes delvise salg af obligationer såvel som de fremsendte årsoversigter, gør det sig gældende, at det almindeligvis ikke kan

lægges til grund, - eller i øvrigt forventes, at en forbruger uden sagkyndig viden sætter lighedstegn mellem et ikke realiseret kurstab og mangelfuld rådgivning.

Ad 3

Endeligt bestrides det, at sagsøgerne har haft kendskab til den pressemeddelelse, som Finansiel Stabilitet udsendte den 4. november 2009. Det forhold at der er udsendt én pressemeddelelse kan ikke skabe en formodning for at sagsøgerne kendte til, at de havde et krav ligesom udsendelsen af pressemeddelelsen i sig selv ikke er tilstrækkelig til at statuere, at forældelsesfristen løber herfra, når sagsøgerne konkret ikke har haft kendskab til pressemeddelelsen. I lyset af den ydede rådgivnings karakter og investeringens kompleksitet kan det ikke være en adækvat måde at oplyse tidligere kunder om, at man som rådgiver har handlet ansvarspådragende.

---o---

Det har således ikke stået klart for sagsøgerne, at Roskilde Bank kunne have ydet mangelfuld rådgivning, dels da sagsøgerne ikke havde anledning til at undersøge om rådgivningen var korrekt og dels da sagsøgerne ikke havde nogen forudsætninger for denne indsigt.

Samlet gøres det således til støtte for sagsøgernes påstand gældende, at der ikke er grundlag for at fastslå, at sagsøgerne tidligere end 2014 fik eller burde have fået kendskab til omstændigheder, der kunne vise eller indicere, at den rådgivning de modtog i 2007 var fejlbehæftet på en sådan måde, at der kunne være grundlag for et erstatningskrav, hvorfor sagen ikke er forældet.
..."

Finansiel Stabilitet har i påstandsdokument af 3. august 2017 anført følgende:

"...

2. Anbringender

Til støtte for den nedlagte påstand gøres det som hovedanbringender overordnet gældende, at et eventuelt erstatningsansvar for rådgivning udøvet af Roskilde Bank (nu Finansiel Stabilitet) i forbindelse med sagsøgernes investering i BankInvest højrentelande obligationer den 9. august 2007 er forældet efter forældelseslovens almindelige regler, da sagsøgerne indleverer deres klage til Pengeinstitutankenævnet den 20. maj 2014.

Til støtte herfor gøres det gældende:

2.1 Det påståede krav er forældet.

Rådgivningen i forbindelse med sagsøgernes køb af BankInvest højrentelande

obligationer blev ydet i sommeren 2007. Forældelse for erstatningspådragende rådgivning løber fra rådgivningstidspunktet, jf. forældelseslovens § 2.

Efter overgangsreglerne i forældelseslovens § 30 sammenholdt med Danske lov 5-14-4 forældes erstatningskrav på rådgivning foretaget i sommeren 2007 således den 1. januar 2011. Et eventuelt krav begrundet i rådgiveransvar ville således ikke være forældet, da Finansiel Stabilitet indgår suspensionsaftalen omkring rådgivningsforhold vedrørende Banklnvest højrentelande obligationer omfattet af Aktiv Boliglnvest konceptet med Forbrugerombudsmanden den 23. december 2010. Suspensionsaftalen har således suspenderet forældelse af det påståede krav vedrørende rådgivningen foretaget i sommeren 2007 frem til den 1. november 2012.

En aftale om suspension har ingen anden virkning, end at forældelse ikke indtræder, så længe den aftalte suspensionsperiode løber. Forældelsen er således alene udskudt indtil tidspunktet for suspensionsperiodens udløb.

Forældelse af et eventuelt krav begrundet i rådgivning vedrørende sagsøgernes køb af Banklnvest højrentelande obligationer den 7. august 2007 er herefter forældet den 1. november 2012.

På baggrund heraf gøres det gældende, at sagsøgernes indsigelser over rådgivningen ydet i sommeren 2007 er forældet, da sagsøgerne indleverer deres klage til Pengeinstitutankenævnet den 20. maj 2014.

2.2 Forældelsesfristen har ikke herudover været suspenderet efter forældelseslovens § 3 stk. 2.

Sagsøgerne har gjort gældende, at forældelsen har været suspenderet frem til 2014 efter forældelseslovens § 3 stk. 2, da sagsøgerne har været i utilregnelighed uvidenhed omkring et eventuelt krav indtil april 2014.

Forældelseslovens § 3, stk. 2 om suspension har følgende ordlyd:

> *"Var fordringshaveren ubekendt med fordringen eller skyldneren, regnes forældelsesfristen i stk. 1 først fra den dag, da fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab hertil. "* (min understregning)

Uvidenheden efter § 3 stk. 2 skal vedrøre de faktiske forhold, som kravet kan støttes på. Ukendskab til eksistensen eller den rette fortolkning af det retlige grundlag for kravet medfører ikke suspension.

Sagsøgerne har i hvert fald tidligere end tre år før den 20. maj 2014, hvor forældelsen blev afbrudt ved sagens indbringelse for Pengeinstitutankenævnet, haft tilstrækkelig kendskab til de omstændigheder, som de nu anfører som grundlag for deres krav mod banken.

De faktiske omstændigheder, der ifølge sagsøgerne begrunder kravet, var, eller burde, senest være kendt ultimo 2009, hvorfor forældelsesfristen senest er suspenderet indtil dette tidspunkt.

Forældelse indtræder herefter senest ultimo 2012. Dette støttes på nedenstående forhold, jf. pkt. 2.2.1-2.2.3.

2.2.1 Sagsøgernes delvise salg af Banklnvest obligationerne den 8. oktober 2009

Den 8. oktober 2009 sælger sagsøgerne via Spar Lolland 7.100 stk. Banklnvest obligationer til kurs 71,35, heraf 2.798 stk. fra den af denne sag omhandlede 2007 investering, (bilag 5). Disse 2.798 stk. Banklnvest obligationer indbringer en salgssum på 199.637,30 kr. Denne beholdning var oprindeligt erhvervet til kurs 96,65 for 270.426,70 kr. svarende til et kurstab på 70.789,40 kr.

Restbeholdningen fra 2007-investeringen udgør herefter 18.758 stk. Banklnvest obligationer. Med udgangspunkt i kursværdien den 8. oktober 2009 på 71 ,35 kan værdien heraf opgøres til 1.338.383,30 kr. Denne beholdning var oprindeligt erhvervet for 1.818.588 kr. svarende til et ikke realiseret kurstab på 480.204,70 kr.

Sagsøgerne kan således ikke have været ubekendt med fordringen efter den 8. oktober 2009, i det de på dette tidspunkt havde tilstrækkeligt kendskab til konsekvenserne af bankens investeringsrådgivning til at rejse et eventuelt erstatningskrav. På trods heraf vælger sagsøgerne i stedet at geninvestere i 6.950 stk. Banklnvest højrenteland obligationer den 15. oktober 2009 (bilag 5), jf. Pengeinstitutankenævnets afgørelse i sagsnr. 132/2016 og 213/2014. (vedlægges ulitreret).

På baggrund heraf gøres det gældende, at eventuelle indsigelser over rådgivning i forbindelse med købet i sommeren 2007 alene på baggrund heraf ville være forældet den 9. oktober 2012, idet forældelsen dog som følge af suspensionsaftalen er suspenderet indtil den 1. november 2012.

2.2.2 Oplysninger fra sagsøgernes årsoversigter ultimo 2008

Såfremt sagsøgerne er af den opfattelse, at det tidligere Roskilde Banks rådgivning i forbindelse med deres køb af Banklnvest højrentelande obligationer ikke havde været tilstrækkelig, da må sagsøgerne allerede have været bekendt med de faktiske forhold, der kunne begrunde et krav ved årsskiftet 2007/2008, hvor sagsøgerne modtager årsoversigt fra Roskilde Bank, bilag A. Se Højesteretsdom i U. 2017.2023 H ("Trylleskovparken") (afgørelsen vedlægges ulitreret) og Pengeinstitutankenævnets afgørelse i sagsnr. 115/2016 (afgørelsen vedlægges ulitreret).

Af sagsøgernes årsopgørelse fremgår deres beholdning af BankInvest højrenteland obligationer, og det kan ud fra årsoversigten 2007 sammenholdt med årsoversigten 2008 konstateres, at kursværdien af beholdningen fra ultimo 2007 til ultimo 2008 er faldet i værdi med 1 mio. kr., Forældelsesfristen vil herefter være suspenderet indtil ultimo 2008. Forældelse vil herefter være indtrådt ultimo 2011, men er yderligere suspenderet af suspensionsaftalen frem til 1. november 2012,

2.2.3 Mediedækning af Finansiel Stabilitets pressemeddelelse.

Flere både lokale og landsdækkende medier har i perioden efter den 4. november 2009 dækket forhold omfattet af pressemeddelelsen udsendt af Finansiel Stabilitet vedrørende Aktiv BoligInvest. Til eksempel har Roskilde Avis, DR Nyhederne, Ekstra Bladet og TV2 Nyhederne bragt historien, se bilag B.

Pressemeddelelsen er bragt i flere både lokale og landsdækkende medier, hvorfor det må have formodningen imod sig, at klagerne ikke er blevet bekendt med pressemeddelelsen i november 2009, hvorfor forældelsesfristen i hvert tilfælde påbegyndes fra dette tidspunkt. På baggrund heraf må sagsøgernes indsigelser senest anses for forældet i november 2012.

Klagen til Pengeinstitutankenævnet er indbragt den 20. maj 2014, hvilket således er mere end 3 år efter, at sagsøgerne var eller burde være blevet bekendt med de forhold, som kunne begrunde et eventuelt erstatningsansvar.

2. Finansiel Stabilitet har ikke forpligtiget sig til at kontakte tidligere kunder, der har købt Aktiv Boliginvest

Det bestrides, at Finansiel Stabilitet har forpligtiget sig til at kontakte tidligere kunder. Det følger klart af pressemeddelelsen, at tidligere kunder skal kontakte Finansiel Stabilitet såfremt, de mener at have et krav på baggrund af rådgivning ydet i forbindelse med køb under Aktiv Boliginvest konceptet. ...".

Parterne har i det væsentligste procederet i overensstemmelse hermed.

Rettens begrundelse og afgørelse

og . påstand er støttet på indsigelser om rådgivningsansvar.

Erstatningskrav vedrørende rådgiveransvar forældes tre år efter rådgivningstidspunktet, jf. forældelseslovens § 2, jf. § 3, stk. 1, idet fristen dog suspenderes indtil det tidspunkt, hvor fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab til kravet, jf. § 3, stk. 2.

og købte de omhandlede 21.556 stk. obligationer i Bankinvest Højrentelande den 9. august 2007.

Parterne er enige om, at det kan lægges til grund, at forældelsesfristen i denne sag for erstatningsansvar støttet på rådgivning foretaget i sommeren 2007 som følge af en suspensionsaftale fra den 23. december 2010 mellem Finansiel Stabilitet og Forbrugerombudsmanden er forlænget og udløber den 1. november 2012.

Spørgsmålet i sagen er, om og tidligere end 3 år forud for den 20. maj 2014, hvor de indgav klage til Pengeinstitutankenævnet med fristafbrydende virkning, fik eller burde have fået kendskab til kravet.

Efter bevisførelsen findes det ikke godtgjort, at og havde kendskab til pressemeddelelsen fra 4. november 2009 fra Finansiel Stabilitet, før deres revisor blev opmærksom på den i foråret 2014.

På baggrund af og samstemmende forklaringer sammenholdt med sagens øvrige oplysninger lægger retten til grund, at de både i forbindelse med drøftelserne med Roskilde Bank i maj 2009 om at skifte bank og eventuelt sælge obligationerne og i forbindelse med drøftelserne med Spar Lolland i oktober 2009 om salg og genkøb af obligationer i BankInvest Højrentelande var klar over, at kursen på obligationerne var faldet voldsomt, og at de havde lidt et stort kurstab på deres investering.

Det lægges til grund, at og uanset dette besluttede at beholde obligationerne i maj 2009 i forbindelse med bankskiftet for ikke at realisere et tab, samt at de i oktober 2009 i samråd med deres bankrådgiver i Spar Lolland besluttede at afhænde 7.100 stk. obligationer ud af en samlet beholdning på 25.858 stk. for at kunne fratrække et tab på selvangivelsen i 2009, hvorved de realiserede et kurstab på 70.789,40 kr., ligesom der var et ikke realiseret kurstab på restbeholdningen på 480.204,70 kr.

Det lægges endvidere til grund, at og uanset det realiserede tab besluttede at geninvestere i 6.950 stk. obligationer i BankInvest Højrentelande den 15. oktober 2009. og har forklaret, at de håbede, at udviklingen ville vende, og kursen gå op igen. Det lægges efter forklaring til grund, at hun på daværende tidspunkt havde mistanke om, at Roskilde Bank havde ydet dem dårlig rådgivning, fordi investeringen var gået så dårligt.

På baggrund af og forklaringer lægges det endvidere til grund, at de løbende havde modtaget årsoversigter over obligationsbeholdningen fra Roskilde Bank, og at det fremgik af årsoversigterne for 2007 og 2008, at kursværdien af beholdningen faldt med ca. 1 mio. kr. fra ultimo

2007 til ultimo 2008.

Under disse omstændigheder finder retten, at _ og ˙ . senest ved udgangen af 2009 havde det fornødne grundlag for at kende de omstændigheder, som kunne begrund et muligt krav mod Finansiel Stabilitet for mangelfuld rådgivning.

Retten finder, at Finansiel Stabilitet med sin pressemeddelelse har udfoldet tilstrækkelige og relevante bestræbelser på at orientere erstatningssøgende om muligheden for at rejse erstatningskrav.

Herefter var · og mulige erstatningskrav mod Finansiel Stabilitet forældet ved indleveringen af klagen til Pengeinstitutankenævnet den 20. maj 2014, hvorfor Finansiel Stabilitets frifindelsespåstand tages til følge.

Vedrørende sagens omkostninger forholdes som nedenfor bestemt, idet retten kan oplyse, at der er tilkendt 75.000 kr. inkl. moms i passende beløb til dækning af udgift til advokatbistand. Retten har ved fastsættelsen taget hensyn til sagens værdi, forløb og udfald.

Thi kendes for ret:

Finansiel Stabilitet frifindes.

Inden 14 dage skal ˙ _ _ og ˙ betale sagens omkostninger til Finansiel Stabilitet med 75.000 kr.

De idømte sagsomkostninger forrentes efter rentelovens § 8 a.

Bodil Toftemann
dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Københavns Byret, den 3. oktober 2017.

Fritze Irene Kramer, kontorfuldmægtig